

ANDIRIN TARİHİNİ NASIL YAZDIM

Tarihçi yazar Cezmi Yurtsever Andırın tarihi kitabını yayınlıyor. İşte konuyla ilgili Yurtsever'in sitemize yaptığı araştırma...

Andırın ilk çocukluk yıllarımda kendi köyüm olan Kadirli'nin Akarca yöresinde yayla arabalarının vızır vızır insan taşıdığı kuzeyde Toros dağlarının yüksek yerinde bulunan bir yerdeydi. Andırın'ı hiç görmedim yıllardır. 1990 yılında Tarihi belgelendirme proje çalışma dolayısıyla Andırın'a da uğradık. Ve elimizdeki belgelerin yardımıyla 1895 yılında Ermenilerin baskınında öldürülen Abaza durdu Bey'in torunları olan Adil Kayran ve Turan Kayran beyleri bulmuştum. Onların yardımıyla Andırın'ın tarihi mezarlığına kadar gitmiş ve orada şehit düşen Türkler için dua etmiştim.

Yine aynı araştırma çerçevesinde Geben'e de uğramıştım. Yaşı 90'a yaklaşan Musa Tecirli ve Memiş Daş isimli köylülerin verdiği bilgilerle Ermeni saldırısında öldürülen Gara Süllü'nün mezarı başında fotoğraf çekti miştim.

Sonra Galip ağabeyimin Andırın'ın Kümbetir yaylasında evinin bulunması dolayısıyla sık sık gider oldum Andırın'a... Eşim Sariye hanım da Andırın'ın Anacık yaylasından idi. Yakın akrabalarımın Andırınlı olması ve de hepsinden de önemlisi yine çocukluk yıllarımda Andırın dağ köylerinden beyaz şalvarlı ameleler gelirdi kasabaya kamyonlarla... Ve onlar pamuk tarlalarına giderlerdi, hayat kavgasında yaşayabilmek için...

Geçen zaman içinde Andırın hayallerimi, düşüncelerimi derinden etkiledi. Kendi toprağına,kültürüne, ülkesine bağlı bu yöre insanların güler yüzleri ve dost elleri ile karşılaştım. Ben de onlardan birisi sayılırdım. Ve arşivimdeki bütün belgeleri tarayarak Andırın tarihini araştırmaya ve yazmaya başladım.

Kümbetir köyünde yaşayan Çerkezlerden Üzeyir efendi'nin 1920'li yıllarda Anavarza eteklerinde sahip olduğu toprakların Ali Saip tarafından gasp edilerek ele geçirilmesinin hukuki mücadelesi ve insanların süregelen kızgınlığı kulaklarımı çınlattı. Üzeyir Efendi'nin oğlu Kemal bey ile görüşmelerim oldu. Onların mücadelesini tarihin gündeminde yorumlamak için Çukurovalı kitabını yazmış ve yayınlamıştım, 2002 yılında.

Milli mücadele yılları sonrasında Kadirli ve Andırın'ın dağ yöresinde süren eşkiya hareketleri ve İnce Memed olarak da hayatı romanlara konu olan eşkiya Safiye Mehmed'in vurulduğu Savrun vadisi, Çığışar yöresinde araştırmalar yaptım. Olayı hatırlayanların görüşlerini tespit ettim.

Andırın ovası Kesim köyü Beylik mahallesinde bir süre yaşayan ve tarihe "Gara Hatun" olarak geçen cesur Türkmen kadınının Osmanlı Arşivinde bulunan dosyasına ulaşmam ve hakkında bilgiler elde etmem beni ziyadesiyle heyecanlandırdı. Gara Hatun veya diğer söylenişi ile Kara Fatma'nın hükümet işlerini yönettiği beylik konağını bulmak için Tokmaklı'nın Beylik mahallesine uğrar oldum. Yaşayan insanların büyüklerinden intikal eden

bilgiler Kara Fatma hakkında pek de olumlu değildi. Çünkü insanlar Gara Hatun'un sadece düzeni sağlamak için zaman zaman uyguladığı sert tedbirlerden rahatsız idiler.

Adana'da Vali yardımcısı olarak çalışan sayın Ahmet Narinoğlu, Andırınlıları bir araya toplar, yörenin sosyal ekonomik gelişmesini hızlandırmak için uğraşıverirdi. Toplantılara zaman zaman ben de katıldım. Yüreğimde,belleğimde bir Andırın sevdası yerleşti derin izler bırakarak...

Sayın Dr. Necat Yaycıoğlu yıllar önce vermişti bana ailesinin tarih arşiv belgelerini. Andırın'da kurulan Kuvayı Milliye teşkilatının Kadirli, Kozan, Haçın/ Saimbeyli yöresindeki mücadelelerdeki fedakarlığını öğrenmiştim, belgelerden...

Bir göç yolu vardı Andırın'ın içinden geçen... Ceyhan nehri kıyılarında Andırın ovasına yaklaşan kervanlar, Anacık, Haştırın, Azgıt , Meryemçil kalelerinin bulunduğu güzergahı izleyerek Göksun'u ve oradan da Kayseriye ulaşıyorlardı. İnsanlık tarihinin başlarından beri canlıydı bu göç yolu. Nice insanlar gelip geçmişti bu göç yolundan... Ağıtlar türküler, hikayeler bırakarak . Bir kısmı da yazılara da aktarılmıştı.

Andırın'ın kültürünü araştırmaya ömrünü veren sayın Remzi Çingir hocamızın elde ettiği bütün bilgilerin dosyasını bana vermesi ve Ekim 2006 içinde Andırın Kaymakamı saygıdeğer Oktay Çağatay Bey'in bizlere sağladığı araba ile yöreyi tekrar dolaşmamda baha rehberlik yapması sayesinde son bir kez daha dolaşmış oldum Andırın coğrafyasını. İnsanlarla konuştum, fotoğraflar çektim. Aha önce yazmış olduklarım ve yeni elde ettiğim bilgi ve belgelerin ışığında Andırın Tarihini yazmaya yayınlamaya karar verdim. Andırınlı öğretmenlere, öğrencilere, yöre insanlarına duyduğum derin saygı ve dostluğun ürünü olarak yayınlıyorum Andırın tarihini...